

Stiftelsesmøte

Scandic Nidelven - 27. november 2024

Trøndelag
kulturkrets

Agenda for møtet

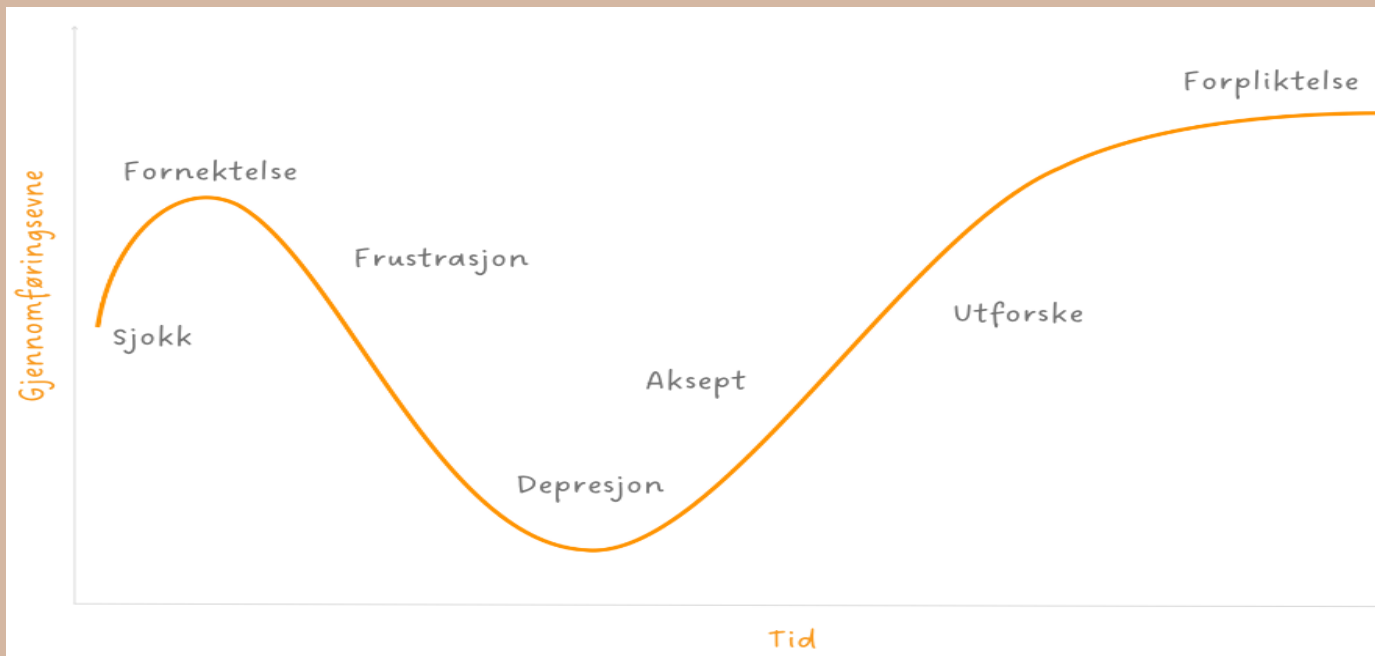
- **Presentasjon av pilotprosjektet «Utvikling av regionale kulturkretser» og kulturkretsenes rolle, samt presentasjon av Trøndelag kulturkrets**
- **Kulturkretsens oppgaver og ansvarsområder**
- **Gjennomgang av samarbeidsavtalen**
- **Strategi, tiltak og finansiering**
- **Signering av samarbeidsavtale**
- **Valg av interimsstyre**

Presentasjon fra kulturkretsene nasjonalt

Jeg skal si noe om....

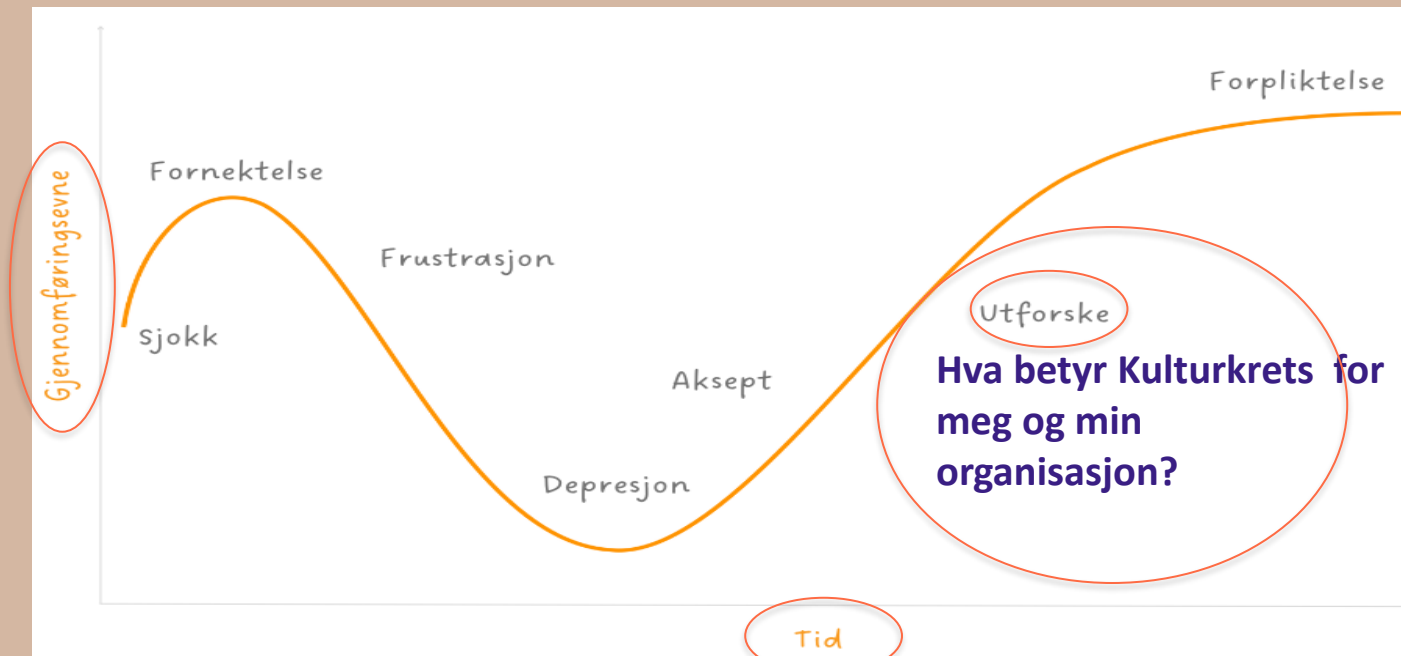
- **Bakteppet** **Hvorfor kulturkrets?**
- **Pilotprosjektet** **Hvordan gjør vi det?**
- **Forankring** **Hvem eier det?**
- **Målsetning** **Hva skal vi oppnå?**

Realitetsorientering

Kübler-Ross endringskurve, rapport fra tellmann.no

Realitetsorientering

Kübler-Ross endringskurve, rapport fra tellmann.no

Spørsmålet er: Hvorfor?

Strategi for kulturfrivillighet (april 2023)

«Det er store variasjoner i hvilken grad kultursektoren og kulturfrivilligheten får oppmerksomhet i lokale planprosesser, samtidig som planarbeidet er en viktig faktor for kulturtilbudet i kommunene. En kartlegging departementet har gjennomført i forbindelse med strategiarbeidet, viser at enkelte kommuner har etablert lokale kultur-, amatørkultur- eller musikkråd, som kan involveres i relevante saker. På regionalt nivå mangler det imidlertid faste strukturer for samordning av interessene til de ulike kulturfeltene. I Viken og Møre og Romsdal er det tatt ulike initiativer for å stimulere til etablering av regionale kulturetteråd eller kulturkretser som kan medvirke i relevante saker og planprosesser. Regjeringen vil støtte opp under regionale initiativ for opprettelse av samarbeidsorganer på kulturområdet, og avsette såkalte såkornmidler som kan stimulere til opprettelse av regionale råd.»

Spørsmålet er: Hvorfor?

«Vi mener kulturfrivillighetens store samfunnsmessige bidrag og egenverdi ikke har fått oppmerksomheten den fortjener, verken økonomisk eller politisk. Derfor er ikke sektorens særlige behov blitt anerkjent. Mens sektorer som idrett, friluftsliv og humanitær frivillighet er blitt løftet frem med egne strategier, virkemidler og planer, har kulturfrivilligheten gått «under radar'n». Med denne strategien løfter vi kulturfrivilligheten som eget politikkområde. Historiens første kulturfrivillighetsstrategi! Det er på høy tid.»

Vi tar utfordringen!

- I etterkant av strategien gikk de nasjonalt kulturparaplyene sammen for å søke om såkornmidler til gjennomføring av et pilotprosjekt for etablering av regionale kulturkretser.
- Med følgende formål (fra søknaden):
 - PÅ KORT SIKT:
Utarbeide nasjonalt rammeverk og en modell for etablering og utvikling av regionale kulturkretser
Det etableres regionale kulturkretser etter samme mal i hele landet.
 - PÅ LENGRE SIKT:
Sterkere fellesskap, større synlighet, enklere hverdag, og økt kunnskap om kulturfrivilligheten.
Kulturfrivillighetens får bedre rammevilkår og flere deltakere.

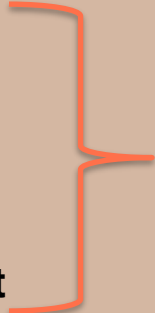
Innen årsslutt 2024 er ambisjonen å

- Gjennomføre 3 piloter: Vestland, Innlandet og Trøndelag.
Sluttilstand: Kulturkretser etablert
- Med erfaringene fra dette, kunne utarbeide et nasjonalt rammeverk og en modell for etablering og utvikling av regionale kulturkretser; fortrinnsvis etter samme mal.
- Merknad: *3 piloter* er ikke å forstå som *3 eksperimenter!*
- Styringsgruppen har vært opptatt av
 - At kulturkretsene skal favne over hele kulturfrivillighetsfeltet, men at det er forskjell på å ha kultur som formål og kultur som enten virkemiddel eller generell aktivitet
 - At kulturbegrepet som strategi for kulturfrivillighet benytter skal være den samme i de regionale kulturkretsene (tilsvarende som «ytringskulturen» omtalt i Enger-utredningen 2014)
 - At kretsene gjerne skal være inkluderende og søke konsensus, men at aktører med høy oppslutning og utbredelse skal ha noe mer uttelling (sikre indre legitimitet)
 - At det ikke skal være et krav om at kretsene må etableres på eksisterende fylkeslag

Hvem eier initiativet?

- **Styringsgruppen:**

- Norsk musikkråd
- Norges Kulturvernforbund
- Teaterforbundet Norge
- Kulturalliansen
- Voksenopplæringsforbundet
- *Møre og Romsdal musikkråd*
- *Vestland fylkeskommune (observatør)*

Prosjekteiere

(«de nasjonale kulturparaplyene»)

Hvem eier initiativet?

Målsetningen

- **Frivillige kulturorganisasjoner skal oppleve sterkere fellesskap, større synlighet og enklere hverdag, samt få økt kunnskap om kulturfrivilligheten.**
- **Samle, og øke kunnskapen i befolkningen om kulturfrivillighetens rolle og betydning**
- **Øke kulturfrivillighetens forutsetninger for å være medspiller og sparringspartner for fylkeskommunen knyttet til utforming av regional og nasjonal kulturpolitikk**
- **Kulturfrivilligheten får økt gjennomslag og bedre rammevilkår.**
- **Flere er med i organisasjonene, og flere deltar på deres aktiviteter og arrangementer.**

Bakgrunn for Trøndelag kulturkrets – arbeidet så langt

- **Trøndelag kulturkrets: del av pilotprosjektet «Utvikling av regionale kulturkretser» (Regjeringens kulturfrivillighetsstrategi «*Rom for deltakelse*»)**
- **Mål: Styrke fellesskap, synlighet og rammevilkår.**
- **Informasjonsmøte før sommeren: Diskusjon om fellesskap og gjennomslagskraft**
- **Dialog med fylkeskommunen og nasjonal styringsgruppe – forankring av prosjektet**
- **Ressursgruppe etablert før sommeren: Representanter fra sentrale kulturorganisasjoner**
 - Ressursgruppens rolle: Sikre legitimitet og bred representasjon
- **Viktig presisering: Trøndelag kulturkrets skal ikke ta over andre organisasjoners oppgaver – den skal være et samarbeidsforum**
- **Samarbeidsavtalen danner grunnlaget for kretsen; formalisering som organisasjon kan vurderes senere**
- **Dagens møte: Offisiell start på kretsens arbeid**

Oppgaver og ansvarsområder

- **I korthet «det som skal til» for at kulturfrivilligheten kan oppleve bedre rammevilkår og en enklere hverdag**
- **Kulturpolitisk verksted og kunne tale kulturorganisasjonenes sak med én stemme**
- **Være medspiller og korrektiv for Fylkeskommunen**
- **Synliggjøre kulturfrivilligheten i fylket**
- **Fremme kulturfrivillighetens betydning i fylket**
- **Initiere eventuelle prosjekter som hele kulturfrivilligheten har nytte av**

Oppgaver og ansvarsområder

Forventninger fra styringsgruppen:

- Påvirke kulturpolitikken i fylket
- Etablere kontakt med kulturutvalget i fylkestinget
- Delta i arbeidet med relevante planer og strategier på regionalt nivå
- Regionale kulturfond – i tråd med regionale behov
- Kulturarenaer – i tråd med regionale behov
- Utarbeide en «ønskeliste» /kravliste fra kulturkretsen til fylkeskommunen
- Etablere medlemsoversikt over de regionale kulturorganisasjonene og om deres aktivitet og medlems- eller deltakertall

Ny kulturlov ligger til behandling i Stortinget og Regionale kulturfond vedtas i statsbudsjettet for 2025. Hvordan bør Trøndelag løse dette – hvordan kan kulturkretsen medvirke?)

Oppgaver og ansvarsområder – muligheter på sikt

- Forvalte tilskudd? Nei, for tidlig å ta stilling til. Det som bør tas stilling til nå: Hvordan sikre medvirkning i etableringen og utviklingen av Regionalt kulturfond i Trøndelag? Her kan Trøndelag kulturkrets ta en rolle nå – også før Stortingets budsjettvedtak.
- Utvikle organisatoriske kapasiteter slik som underledd/lokale (kommunale) kulturråd? Tja, det kommer an på hvordan kulturparaplyene nasjonalt vil lede an arbeidet.

Det handler om å organisere seg på en slik måte at en kan komme i best mulig posisjon til å påvirke rammebetingelsene. Mellom start og mål er det alltid prosess! Den starter vi – for alvor – med nå.

Gjennomgang av samarbeidsavtalen: definisjon og kriterier

- **Definisjon av regionale frivillige kulturorganisasjoner**
 - En regional frivillig kulturorganisasjon er en organisasjon som er registret i Frivillighetsregisteret og har aktiviteter eller medlemmer i mer enn én kommune i Trøndelag
- **Formålet med avtalen**
 - Skape et bredt fellesskap: Samle aktører med ulike grader av engasjement i kulturfrivilligheten
 - Sikre deltakelse i utviklingen: Gi organisasjonene mulighet til å påvirke utviklingen av det frivillige kulturlivet i Trøndelag
- **Kriterier for medlemskap og observatørstatus**
 - Medlem: Organisasjoner med kultur som hovedformål
 - Observatør: Organisasjoner som driver med kulturfrivillighet, men ikke har det som hovedformål

Medlemmenes rettigheter og plikter

- **Rettigheter**
 - Delta på møter med forslags-, tale- og stemmerett
 - Jevnlig informasjon om kretsens arbeid og kontakt med fylkeskommunen
 - Tilgang til kontaktinformasjon for andre medlemmer
 - Mulighet til å kreve innkalling til medlemsmøte
- **Plikter**
 - Oppnevne én representant og én vararepresentant med fullmakt
 - Dele årlig informasjon om deltakere, medlemmer, aktiviteter osv.
 - Videreformidle informasjon fra kulturkretsen internt

Observatørenes rolle

- **Rettigheter**
 - Delta på medlemsmøter og årsmøtet uten forslags- og stemmerett
 - Motta jevnlig informasjon om kretsens arbeid
- **Plikter**
 - Oppnevne en representant og vararepresentant for organisasjonen
 - Informere kulturkretsen om kontaktinformasjon til representanten

Hvem deltar i en kulturkrets?

- **Kulturkretsenes deltakere er medlemmene og observatørene. Alle deltakere må være registrert i Frivillighetsregisteret. De som etablerer en kulturkrets er kretsens deltakere: medlemmer og observatører. Observatørene har de samme rettighetene som medlemmene, men kan ikke sitte i styret for kretsen eller delta i en avstemning, hvis det holdes avstemning.**
- **Regionale kulturorganisasjoner som har kultur som hovedformål i henhold til egne vedtekter, kan tegne medlemskap i kulturkretsene.**

Hvorfor avgrense til aktører som har kultur definert i sitt hovedformål?

- **Regionale kulturorganisasjoner som ikke har kultur som hovedformål, f.eks. KFUK-KFUM, 4H, Norges Mållag, Pensjonistlag osv. som driver med teater, revy, kor osv. og som bruker kulturuttrykk og kulturaktiviteter som middel for å oppfylle hovedformålet sitt, kan delta i kulturkretsene som observatører. Den enkleste og korteste forklaringen på dette er at organisasjoner som har som hovedformål å være tros og livssynsorganisasjon, rettighetsorganisasjon, friluftslivsorganisasjon osv. «har aksjene sine» flere steder. De er opptatt av mye mer enn kulturpolitikk, og har tilgang til et mangfold av støtterejimer som kulturorganisasjonene er avskåret fra. Kulturorganisasjonene har «alle aksjer» i kulturpolitiske virkemidler og er kun opptatt av kulturpolitikken. Derfor bør de være medlemmer og bekle styrevervene i kulturkretsen.**

Hva med de som ikke har fylkesledd?

- **Når det gjelder lokale organisasjoner som er tilknyttet nasjonale organisasjoner uten regionale ledd, vil noen kulturkretser velge å la disse melde seg inn som observatører i kretsene, mens andre vil åpne for at de lokale organisasjonene i et slikt tilfelle velger en felles representant med vara, som kan bli medlem i kulturkretsen, og forvalte medlemskapet på vegne av samtlige lokale lag.**
- **Offentlige aktører, f.eks. kulturskoler eller museer som ikke er registrert i Frivillighetsregisteret, kan ikke delta i kulturkretsene.**

Strategi, tiltak og finansiering

- **Trøndelag kulturkrets utarbeider en egen strategiplan som vedtas på årsmøtet, planens varighet og ramme vurderes i samråd med medlemmene**
- **Trøndelag kulturkrets utarbeider en egen handlingsplan som vedtas på årsmøtet**
- **Finansiering**
 - **Piloten er finansiert gjennom et tilskudd i 2024**
 - **Det bør forventes både nasjonale tilskudd, og regional finansiering av drift**
 - **Søke stiftelser og privat finansiering til drift og prosjekter?**
 - **Skal kulturkretsen driftes og bygge opp et sekretariat forutsetter dette tilgang på friske midler**
 - **Hvis kulturkretsen får regionale eller nasjonale forvaltningsoppgaver: finnes det administrasjonstilskudd ved slik saksbehandling?**

Signering av samarbeidsavtalen og interimsstyrets rolle

- **Trøndelag kulturkrets stiftes ved signering av samarbeidsavtalen**
- **Signering skjer i dette møtet**
- **De som signerer, deltar i valget av interimsstyret**
- **Interimsstyret velges på stiftelsesmøtet**

- **Interimsstyrets rolle**
 - **Interimsstyret skal lede kretsen frem til det første årsmøtet. Styret vil bestå av en leder, og 5 styremedlemmer**
 - **Oppgaver/arbeid: Kontakt med fylkeskommunen, kravliste, medlemsoversikt, kulturarenaer og regionale kulturfond**
 - **Utarbeide forslag til strategiplan og handlingsplan til første ordinære årsmøte**
 - **Markedsføre kulturkretsen internt og eksternt**
 - **Forberede og invitere til årsmøte våren 2025**

Valg av interimsstyret

- **Ett innkommet forslag innen fristen, fra Norsk Musikkråd Trøndelag: Gøran Bogstrand**
- **Ressursgruppen for utarbeidelse og stiftelse av Trøndelag kulturkrets foreslår dette interimsstyret som skal virke fram til første årsmøte, som avholdes innen utgangen av april 2025**
- **Leder: Geir Ulseth, Norges Musikkorps Forbund Trøndelag**
- **Medlem: Ingunn Ericson Granli, Trøndelag Teatersamlag**
- **Medlem: Gøran Bogstrand, Norsk Musikkråd Trøndelag**
- **Medlem: Inger Marie Bakken, Trøndelag Fylkeskunstforening**
- **Medlem: Trine Lyng Andersen, Norges Korforbund Trøndelag Sør**
- **Medlem: Johan Sigfred Helberg, Trøndelag Kulturvernnettverk**